

Jak bezpiecznie podróżować w wakacje?

Zardzewiałe i pęknięte podwozie, niewłaściwe rozmieszczenie wyjść awaryjnych oraz świateł – to opis usterek autokaru, który miał dowieźć grupę przedszkolaków do Zawoi.¹ Kilka dni wcześniej inny samochód z pękniętą tarczą hamulcową, niesprawnym oświetleniem, dziurawą osłoną amortyzatora, z wyciekającymi płynami eksploatacyjnymi był wyznaczony do przewiezienia grupy 40 dzieci z Krakowa do Bieszczad.² Dzięki kontrolom Inspekcji Transportu Drogowego (ITD) te pojazdy nie wyruszyły w trasę. O wskazówkach dla rodziców, opiekunów oraz kierowców w nawiązaniu do akcji „Bezpieczny autokar - wakacje 2019” opowiada Kamil Wolański z Ogólnopolskiego Centrum Rozliczania Kierowców (OCRK).

W ramach akcji „Bezpieczny Autokar - wakacje 2018” GITD skontrolowała ok. 28 tys. pojazdów, w tym ok. 1700 autokarów. W ponad 26% przypadków kontrola zakończyła się nałożeniem na kierującego mandatu, a aż 17 środków transportu zbiorowego nie kwalifikowało się do wyruszenia w trasę.

Mimo iż możemy zaobserwować niewielki spadek liczby wystawionych mandatów względem lat poprzednich, nie zmienia to faktu, że problem istnieje. Wciąż naruszenia czasu pracy kierowcy, czy niesprawne pojazdy to wykroczenia i błędy, które stwarzają realne zagrożenie. Dobrą praktyką wśród przewoźników jest, by ustalając trasę przejazdu, korzystać z map uwzględniających natężenie ruchu oraz roboty drogowe. Wówczas można choć w przybliżeniu znać odległości między punktami (średnia prędkość to ok. 60-70km/h) i czas potrzebny na ich pokonanie. Kierowca może jechać maksymalnie 4 godziny i 30 minut, później należy uwzględnić przymusową przerwę, tj. 45 minut. Ponadto autokar nie może być prowadzony łącznie dłużej niż 9 godzin w ciągu dnia przez jedną osobę (możliwe są dwa przedłużenia jazdy dziennej do 10 godzin w tygodniu). To ważne wskazówki dla pilota wycieczki lub opiekunów i wychowawców, którzy również powinni czuwać nad prawidłowością przebiegu jazdy – mówi Kamil Wolański, ekspert OCRK. - Przepisy regulujące normy czasu pracy to jedne z głównych zasad, których kierowca powinien obligatoryjnie i kategorycznie przestrzegać. Nie ma odstępstw od prawa, które ma na celu bezpieczeństwo, a w okresie wakacyjnym w szczególności powinniśmy zwrócić uwagę na zmęczenie. Eksperyment przeprowadzony na uniwersytecie w Utrechcie pokazał, że po 4,5-godzinnej nocnej jeździe autem, stan kierowcy przypomina stan człowieka, u którego zawartość alkoholu we krwi wynosi nawet 1 promil. Pamiętajmy, że zmęczenie może prowadzić do tzw. „mikrodrzemek”, które są szczególnie niebezpieczne – dodaje ekspert.

Przyszłość pokaże

Stan techniczny pojazdu i kondycja kierowcy w równym stopniu mają wpływ na bezpieczeństwo na drogach, dlatego też niezwykle ważne jest, by korzystać z narzędzi, które będą wspomagały kierowcę na każdym etapie przejazdu i pozwolą lepiej go zorganizować. - Współczesne rozwiązania telematyczne dają szereg możliwości, które pomagają np. kontrolować stan pojazdu – czujniki rozmieszczone w strategicznych miejscach auta szczytują dane i informują kierowcę na bieżąco o parametrach i ewentualnych usterkach. To zdecydowanie ułatwia diagnostykę samochodu, znacznie skraca czas ewentualnego serwisowania i co najważniejsze realnie wpływa na poprawę bezpieczeństwa na drodze – komentuje Kamil Korbuszewski z GBOX.

¹ <https://gitd.gov.pl/dla-mediow/aktualnosci/artukul/news/niesprawny-autobus-mial-wiecz-dzieci-na-wycieczke/>

² <https://gitd.gov.pl/dla-mediow/aktualnosci/artukul/news/niesprawny-autobus-mial-jehac-z-dziecmi-na-wycieczke/>

Według danych Inelo aż 87% zapytanych właścicieli firm transportowych docenia wzrost bezpieczeństwa właśnie dzięki wdrożeniu takich rozwiązań IT. Telematyka daje możliwość np. wykluczenia z trasy miejsc niebezpiecznych (33% respondentów) oraz dzięki niej można natychmiast zawiadomić służby ratownicze w przypadku zagrożenia, wypadku, sytuacji narażenia zdrowia i życia (30%). Ponadto, wyeliminowane są zbędne połączenia telefoniczne, które wykonuje kierowca. Minimalizowanie korzystania z telefonów komórkowych, a nawet CB radia jest restrykcyjnie przestrzegane w wielu krajach Unii Europejskiej. Na przykład w Niemczech od 2020 roku wchodzi w życie przepisy znowelizowanej ustawy o ruchu drogowym, które będą całkowicie zabraniały używania CB radia. Za naruszenie zakazu grozi mandat w wysokości nawet do 200 euro. Podobne przepisy obowiązują w Austrii, Irlandii Północnej i Rumunii. We Francji zaś z telefonów można skorzystać tylko na postoju - na parkingu, z wyłączonym silnikiem.

Przed wyjazdem

*Poinformuj przewoźnika, że w dniu wyjazdu autokar i kierowca zostanie poddany kontroli policji lub ITD pod kątem sprawności pojazdu, analizy czasu pracy i trzeźwości kierującego. Przedstaw do konsultacji przewoźnikowi szczegółowy harmonogram wycieczki, zawierający informacje na temat planowanej daty i godzin wyjazdu oraz powrotu, ilości kilometrów, miejscowości, programu, adresu punktów noclegowych i żywieniowych. Sporządź pisemną umowę przejazdu z biurem podróży lub przewoźnikiem ze wskazaniem wszelkich wymagań i oczekiwań, jakie chcesz by były zrealizowane – **radzi Kamil Wolański, ekspert OCRK.** – A planując wyjazd, uwzględnij poniższe punkty.*

- ✓ Godzinę wyjazdu zaplanuj tak, by założyć kontrolę ITD lub policji, bezpośrednio przed wyjazdem (standardowa kontrola autokaru może trwać w granicach 15-60 minut).
- ✓ Ustalając trasę przejazdu, korzystaj z map, by choć w przybliżeniu znać czas przejazdu między punktami (pamiętaj, że średnia prędkość to 60-70 km/h). Czas przejazdu autokaru musi przewidywać maksymalnie 4 godziny i 30 minut ciągłej jazdy.
- ✓ Bez względu na ww. okresu jazdy dolicz minimum 45 minut na przymusowy odpoczynek kierowcy (który również przyda się uczestnikom wycieczki). Przerwa trwająca 45 minut (lub dwie w wymiarach 15 i 30 minut) musi odbyć się w miejscu bezpiecznym dla uczestników wycieczki, czyli tylko na oznakowanych parkingach podczas postoju pojazdu.
- ✓ Planując dzienny czas jazdy, pamiętaj, że kierowca łącznie nie może prowadzić autokaru dłużej niż 9 godzin (kierowca w razie potrzeby może podjąć decyzję o wydłużeniu jazdy o 1 godzinę przez 2 dni, ale do niego należy decyzja, gdyż musi uwzględnić ten fakt w swoim łącznym czasie pracy).
- ✓ Planując odpoczynki (zazwyczaj nocne), pamiętaj, że w ciągu doby (24h od rozpoczęcia pracy kierowcy) kierowca nie może prowadzić pojazdu przez 11 godzin (jest to czas odpoczynku dobowego). W tym czasie kierowca nie może uczestniczyć w jakichkolwiek czynnościach związanych z przewozem (kierowca w razie potrzeby może podjąć decyzję o skróceniu odpoczynku do 9 godzin przez 3 dni, ale do niego należy decyzja, gdyż musi to uwzględnić w swoim łącznym czasie pracy).

- ✓ Planując wyjazd kilkudniowy, pamiętaj, że jeden kierowca nie może prowadzić autokaru dłużej niż 6 dni (np. od 8:00 w poniedziałek do 7:59 w niedzielę), po których musisz uwzględnić okres postoju autokaru trwający od jednego do dwóch dni. Postój ten związany jest z koniecznością realizacji odpoczynku tygodniowego kierowcy (to kierowca podejmuje decyzję jak długo ten odpoczynek będzie trwał, gdyż musi to uwzględnić w swoim łącznym czasie pracy).
- ✓ W każdym przypadku kierowca może skrócić czas trwania jazdy, czy wydłużyć okresu postojów lub odpoczynków jeśli jest to spowodowane koniecznością zachowania bezpieczeństwa w ruchu drogowym.